

MŪSU PASTOGĖ

XXXXVI-metai

Australian Lithuanian Weekly
Registered by Australia Post Publication No NBH 0698

Kaina / Price 60 c. 9.12.1985 Nr. 49 (1921)

ALB KRAŠTO VALDYBOS

PAREIŠKIMAS

1985.11.28

Atsakymas į ALB Krašto Tarybos Pirmininko
pareiškimą "Mūsų Pastogės" Nr. 47

ALB Krašto Valdyba, pasinaudodama ALB Statuto 15 straipsnio jai teikiama galimybe atsiklausti Krašto Tarybos narių vienu ar kitu reikalu šį kartą sudarė precedentą ateities. Tenka tik apgailestauti, kad anksčiau nebuvo šia galimybe pasinaudota. KV turi teisę ir pareigą kreiptis į Krašto Tarybą prašydama nurodymų ar klausdama pritarimo (ar nepritarimo) savo veiklai.

Susidarius konfliktas tarp ALB KV ir LBSS kaip tik suteikė progą atsiklausti tarybos narių nuomonės. Ir reikia tik džiaugtis kad KV pasirinko šį paprastą ir aiškų būdą bandydama konfliktą užbaigti.

Aiškumo dėlei cituojame čia ALB Statuto 15 straipsnį, kuriuo pasiremama KV ir ėmėsi korespondencinio balsavimo pravedimo.

"15. Krašto Valdyba gali, nekiesdama nepaprastos sesijos, atskirus klausimus pavesti Krašto Tarybai spręsti korespondenciniu būdu. Tokį balsavimą praveisti, balsus patikrinti ir viešai paskelbti, Krašto Valdyba sudaro komisiją, susidedančią iš vieno Krašto Valdybos nario, Krašto Garbės Teismo nario, vietos Apylinkės Valdybos nario, vietos Apylinkės Garbės Teismo nario ir vieno Krašto Tarybos atstovo, kuris nėra Krašto Valdybos narys."

Komisija buvo sudaryta griežtai prisilaikant šių ALB Statuto reikalavimų. Todėl labai keistai nuskamba pasakymas, kad komisija galėtų būti sudaryta ir iš kitų gyvenančių garbingų mūsų bendruomenės narių, prieštarauja ir statutui ir yra nelogiškas.

Labai įdomi yra pastaba, dėl Krašto Tarybos Prezidiumo vicepirmininko nebuvimo šioje komisijoje. Šiuo metu mūsų Krašto Tarybos Prezidiumo padėtis yra labai savotiška, nes abu vicepirmininkai yra iškritę iš Tarybos. Vienas jų yra išvykęs į užsienį, o antras išvykęs iš Adelaidės, atsakydamas tada jo eitų pareigų Apylinkės Valdyboje ir tuo pačiu pasitraukdamas iš Tarybos sąstato. (Žiūr. ALB Statuto 11 straipsnį).

Nesutinkame, kad ALB Statuto 13 straipsnis turi tokios reikšmės kaip KT Prezidiumo pirmininkas teigia. Šį straipsnį reikia skaityti ir interpretuoti kartu su ALB Statuto 9 straipsniu / cituojau

"9. ALB Krašto Tarybą sudaro:
ALB Garbės nariai,

Krašto Valdybos nariai,
Krašto Garbės Teismo pirmininkas arba jo pavaduotojas,
Krašto Kontrolės Komisijos pirmininkas arba jo pavaduotojas,
Apylinkių pirmininkai arba jų pavaduotojai,
Seniūnijų seniūnai,
Australijos Lietuvių Fondo pirmininkas arba jo pavaduotojas,
Australijos Spaudos Sąjungos pirmininkas arba jo pavaduotojas,
Atstovai į Pasaulio Lietuvių Seimą,
Apylinkės slaptu balsavimu išrinkti atstovai...

Iš šio straipsnio aiškiai matosi, kad iš pareigos įeinantieji į Tarybą asmenys neįeina savo asmenišku vardu, bet savo užimamo posto bendruomenėje galia. Todėl kai tik asmuo pasitraukia iš to posto, jo vietą ir Krašto Taryboje užima asmuo perėmęs jo pareigas bendruomenėje. Taip kad bet kuriuo metu Krašto Taryboje nariais yra ne buvusieji, ne būsimieji, bet ESANTIEJI statuto nurodomi pareigūnai.

Krašto Taryba savo sesijoje išrenka naują Krašto Valdybą ir todėl senosios, ar buvusios valdybos nariai užleidžia savo vietą naujai išrinktiesiems, lygiai taip ir apylinkėse ir seniūnijose ir kitose organizacijose... Kaip pavyzdį galime nurodyti, kad pastarųjų 11 mėnesių laikotarpyje iš savo einamų pareigų bendruomenėje yra pasitraukę Adelaidės, Canberra, Sydney ir Brisbane apylinkių pirmininkai ir jų vietas yra užėmę kiti asmenys, lygiai panašiai padėtis yra su ALF Fondu ir LBSS... išsilyginime į Statuto 11 ir 12 straipsnius ir problemų nebus.

Statuto 13 straipsnis kalba tik apie slaptu balsavimu renkamus atstovus ir jų kadencijos laikotarpį. Bet ir čia Statutas 11 straipsnyje sako, kuriuo atveju yra pasikeitimai ir nurodo, ką tenka daryti.

Taigi ALB Tarybos sąstatas nėra kas tai nepajudinamo, bet keičiasi su gyvenimu ir yra Krašto Valdybos pareiga šiuos pasikeitimus stebėti, į juos reaguoti ir Tarybos sąstatą atitinkamai papildyti.

Kas liečia KV pravedamą atsiklausimą Tarybos narių tarpe, tai užtikriname, kad balsavimas yra pravedamas garbingų ir sąžiningų mūsų bendruomenės narių, pagal Statuto reikalavimus ir ALB Krašto Valdybos posėdyje užprotokuluotus nutarimus, tekstus ir balsavimo korteles. Korespondenciniam balsavimui praveisti laiko užteko, ligi šiol Krašto Valdyboje protestų ar paklausimų, negauta.

ALB Krašto Valdyba

PO ŽENEVOS

Pasibaigus Ženevos pasitarimams, britų "The Daily Telegraph" savo vedamajame rašė:

Nebuvo sunku spėti, jog prez. Reagano ir pono Gorbačiovo "židinio" konferencija bus spaudai, radijai ir televizijai milžiniškas įvykis, vedantis tiesiai į amerikiečių - sovietų paskutiniųjų penkerių metų neabejotinai šaltų santykių atlydį ir gražbyliavimą iš abiejų pusių apie nuosirdumą ir optimizmą dėl laimingesnės ir taikingesnės žmonijos ateities. Tai pasitvirtino. Reaganas ir Gorbačiovas susitiko, pasikalbėjo apie atnaujintą valandas ir nesusipyko. Įteigijama, kad nuomonių pasidavimas buvo nuosirdus, tiesus, konstruktyvus ir prieštaringas. Gorbačiovo žodžiais, "iki tam tikro laipsnio produktyvus".

Iš tikrųjų neturėjo būti jokių bejonių dėl malonaus, sukalbamo ir aiškiai amerikietiško prezidento sugebėjimo rasti bendrą kalbą su daug

jaunesniu sovietų lyderiu, kuris labai susirūpinęs pakelti savo ir savo šalies prestižą, ir norįs atsiekti truputį taikos ir ramybės tarptautiniam fronte tam, kad galėtų susitvarkyti su krašto ekonomikos ir socialinėmis problemomis. Betgi Reaganas, o to kai kas prieš tai kvailai bijojo, nepadarė nuolaidų. Abi pusės pabrėžė, jog kritiškai nesutarimai palieka. Savo ilgoje kalboje, pilnoj pasikartojimų ir jau skelbtų minčių "Pravdoje" (tarp kitko tikindamas, kad sovietų visuomenės informacija nėra tokia jau bloga), Gorbačiovas iškėlė vieną tų nesutarimų - prez. Reagano tvirtą įsitikinimą Strateginės apsaugos iniciatyvos reikalingumu. Mums gi nepasakė ką Kremlius siūlo dėl to daryti. Tačiau atrodo, kad ponas Gorbačiovas nori ir toliau tęsti ginklų kontrolės derybas.

Dialogas prasidėjo. Ponai Reaganas ir Gorbačiovas pasakė, kad jis tęsis ir jį lankys vienas kitą. Nėra bloga, jei

bus ir daugiau tokių dialogų, bet Vakarai taip pat norėtų matyti geresnį sovietų elgesį. Gorbačiovas vadovauja kompleksinei ir represinei sistemai, kurios tikslai ir metodai visiškai skiriasi nuo Vakarų. Neatrod, kad dabar pasikeis Kremliaus charakteringa ir iškraipyta istorinė pažiūra į pasaulį, jog Kramlius atsisakys savo ideologinės kovos ar užbaigs savo programinius melus apie Vakarus.

"Europos lietuvis"

TAIKA IR KARAS

Tuo laiku, kai Gorbačiovas prie Ženevos ežero krantų leido taikos balionus, lapkričio 18 d. Maskvoje, švenčiant raketinių dalinių ir artilerijos dieną, generolas Maksimovas kalbėjo apie strateginius raketinius dalinius, kurie buvo suformuoti "kaip komunistų partijos ir sovietų liaudies atsakymas į nuolatinį imperialistinių agresorių grasinimą, ir yra nulinėje kovos parengty..." "Taikos metu tie daliniai yra nuolatiniam aliarmo

stovyje. Aliarmo sargybą nešas personalas yra pasiruošęs kirsti naikinamąjį atsako smūgį bet kuriuo metu, bet kuriam agresoriui, nesvarbu, kur jis bebūtų..."

Gen. Maksimovas yra strateginių dalinių viršininkas ir Sovietų Sąjungos krašto apsaugos viceministras.

Popiežius Jonas Paulius II kitais metais lapkričio mėn. atvyks į Australiją ir čia praleis savaitę laiko. Jis žada specialiai susitikti su lenkų bendruomenėmis ir aborigenais. Bet gal ir mums pasiseks jį pamatyti...

Vilniuje lapkričio pabaigoje įvyko JAV ir Sovietų Sąjungos rašytojų susitikimas. Šių šalių rašytojai susieina reguliariai kas 2 metai nuo 1977 m. Nors susitikimo tema "Rašytojo vaidmuo išsaugant bendražmogiskąsias vertybes", sovietinė spauda aprašydama įvykį pavadina "Su mintimis apie taiką". Į Vilnių buvo nuvykę 10 amerikiečių rašytojų, iš lietuvių be partinių oficialių priėmimų dalyvauja 4 partiškiausi rašytojai E. Mieželaitis, A. Maldonis, M. Sluckis ir A. Laurinčiukas.

KONSTANCIJA BRAŽENIENĖ

"Mano motina mane pagimdė, o ji (tetulė Bražėnienė) man grąžino gyvybę." Aleksandras Gringauz.

"Esu tetulei Bražėnienėi taip dėkinga. Taip jos ilgiosios. Ji rizikavo savo ir savo šeimos gyvybėmis gelbėdama mus. SS-ninkai nesigailėjo krikščionių, kurie padėjo žydams". Sara Schillingowsky - Capelowitch.

Aleksandras, Konstancija Bražėnienė ir Sara 1966 m. New Yorke (Saros pastangomis 1985 metais a.a. K. Bražėnienė buvo suteiktas Teisulių medalis ir medelis pasodintas Teisulių alėjoje Yad Vashem parke, Jeruzalėje)

Šių metų rugpjūčio 15 d. Izraelio konsulate New York'e generalinis konsulas Naphtali Lavie apdovanojo a.a. Konstanciją Bražėnienę Teisulių medaliu (the Medal of the Righteous). Šiuo medaliu yra apdovanojami krikščionys, kurie rizikavo savo ir savo šeimos gyvybėmis gelbėdami žydus karo metu Europoje. Medalis buvo įteiktas Bražėnienės dukrai dr. Nijolei Bražėnaitei - Paronetto, mūsų melbourniškės Vidos Bražėnaitei - Vaitiekūnienės sesutei. O tolumoje Jeruzalėje, Teisulių alėjoje Yad Vashem parke bujoja medelis Konstancijos Bražėnienės garbei. Medelis buvo pasodintas jos išgelbėtos mergytės Saros, kuri išskėlė savo "tetulės" nuopelnus gelbstint du mažus vaikus nuo beviltiško likimo ir baisios mirties Lietuvoje.

Kas buvo ši kilni tautietė, kuriai Dievo įsakymas "Mylėk savo artimą..." buvo toks svarbus, kad ji nepabijojė statyti savo pačios ir savo šeimos gyvybių ir pavojaus? Kokie barbariški laikai buvo išsivyravę pa-

saulėje, kad nekalti vaikai buvo žudomi raudonojo ir rudojo teroro siautėjimo metu. O vis dėlto atsirado mūsų tautiečių tarpe moterų ir vyrų, kurie nepabijoję pozityviai pasipriešinti žmogaus nuvertinimui, paniekinimui, smurtui ir genocidui. Stebimės šiandieną jų drąsa ir pagarbiai lenkiame prieš juos galvą. Šių drasulių tarpe buvo ir Konstancija Bražėnienė, kuri karo audrai išsibavus Lietuvoje, jau buvo našlė ir augino keturių vaikų šeimą. Gyvenimas buvo sunkus, Apsirūpinti maistu buvo nelengva, o dar sunkiau buvo išlaikyti moralines vertybes. Po sovietų okupacijos 1940 metais, gyvenimas buvo apverstas aukštyn kojom: demokratiniai įsitikinimai ir principai pasmerkti, religija pajuokta, o vieton tautinio priklausomumo buvo brukama utopinė sovietinių tautų "draugystė". Atsirado naiivų idealistų ir nemažai prisiplakėlių bei karjeristų, kurie garbino užtekėjusią Stalino saulę. Atsirado ir nemažai jaunuolių, kurie, kaip Konstancijos Bražėnienės vaikai, stojo į pogrindžio kovą prieš krašto okupantus. Su kartėliu prisimename tuos "Quislingus", kurie sudarinėjo sąrašus, pagal kuriuos šimtai tūkstančių pabaltiečių buvo išvežti į Sibirą. Po to užėjo kiti okupantai. Ir vėl kraštas biauřėjosi jų smurtu. Rudasis teroras pakeitė raudonąjį. Vokiečių pavergtuose kraštuose žydai buvo varomi į getus ir naikinami kacetuose. Nežiūrint skriaudų, kuriuos lietuviai buvo patyrę iš dalies Lietuvoje gyvenančių žydų, paskiri tautiečiai nepabūgo jiems atidaryti durų. Daugelis jų dar ir šiandieną yra tylūs herojai - apie juos neturime žinių. Apie kitus jau girdėjome, dėka jų išgelbėtų žmonių pastangų gauti jiems oficialaus pripažinimo už jų drąsą ir aukas. Viena iš mūsų klinių tautiečių, kuri atvėrė savo duris ir širdį persekiojamiems, buvo Konstancija Bražėnienė, Panevėžio notaro ir Steigiamojo seimo nario Kosto Bražėno našlė. Nors ji turėjo viena pati išlaikyti didelę šeimą - sūnus Mindaugą ir Algį, dvytnukes Vidą ir Nijolę, uošvę, motiną ir dar dvi giminaites, ji vis priglausdavo daug nelaimingųjų.

Vincė Jonuškaitė -Zaunienė irgi slapstėsi pas ją. Su giliu nuoširdumu ji prisimeną šią šviesią asmenybę, pas kurią nuolat matydavo "viešnių" bei vaikelius Aleksą ir Sarą. Pas Bražėnienę buvo padaryta ne viena krata, nes jos vaikai dirbo pogrindyje. Tad vokiečiai vis ieškodavo slaptos literatūros. Vienos tokios kratos metu, Bražėnienė apsupo Sarą skara ir teigė kareiviams, kad mergytė serga difteritu. Mažasis Aleksukas irgi vos nepakliuvo vokiečiams į rankas. Abu vaikai privengdavo rodytis lauke, bet kartais neiškęsdavo ir nubėgdavo tyru oku pakvėpuoti. Taip Aleksukas, pripuolamai stovėjęs prie lango, buvo pastebėtas kareivio kitoje pusėje gatvės. Pamanęs, kad tai besislapstas dezertyras, atėjo suimti. Bražėnienė greit vaiką paslėpė po laiptais. Nelaimei vokiečys jį rado. Tačiau pavyko jį perkalbėti, kad tai tik vaikas. Aleksukui tada gal buvo 10 metų. Klek baisy minčių turėjo ta drąsi moteris pergyventi, kol jai pavyko sugraudinti kario širdį!

O ji buvo ne tik drąsi, bet ir didelė altruistė. Sara prisimena, kaip Bražėnienė visada duodavo vaikams geriausių kasnelius ir pieno, kurio pati turbūt ir neparagaudavo. Taip bėgo metai, antri. Ją vis lydėjo baimė, kad kas nors gali atsitikti jos pačios vaikams, dvinukės studijavo mediciną Vokietijoje, ar jos globotiniams namuose. Išaušo ir 1944 metai. Vokiečiai pradėjo trauktis. Globotiniai surado tėvus. Tiesa, Aleksuko tebuvo gyvas tėvas, o mažytės Saros, tik motina. Sovietų frontas vis artėjo. Kas tik galėjo traukė į vakarus. Bražėnienė išsiuntė dukras ir sūnų Algį į Vokietiją, o pati pasiliko Kaune prižiūrėti sirguliuojančią uošvę ir motiną. Jai dar pavyko išgelbėti sūnų Mindaugą iš rusų nelaisvės. Jis buvo paleistas dėl savo ankstyvesnio herojiško žygio: pamatęs vaiką vokiečių varomą su kitais nelaimingaisiais į aerodromą, nepabijojė paimti berniuką ant rankų ir atnešti jį savo namai.

Konstancijos Bražėnienės pasišventimas uošvei, motinai ir sūnui pareikalavo iš jos skaudžios asmeniškos aukos. 1948 metų gale sovietai

atėję išvežti sūnų Mindaugą, kuris jau senai išsėjęs Aleksoto kapinėse, vieton jo suėmė motiną ir išstėmė ją į tolumoje Baikalo ežero salą. Ten jai teko aštuonerius metus sunkiai dirbti. Žiemą, vasarą nešti nasčiaisvandenį iš ežero, pačiai susiskaldyti malkas, kurenti barakus, plauti baidus ir pavalgydinti dvidešimt ištrėnų vyrų. 1956 metais jos sveikata ta sušlibavo, kad ji buvo pripažint trečios kategorijos invalidė ir gavėdima grįžti Lietuvon. Grįžusi evynėn neberado kur prisiglausti. Vkas jai buvo atimta: motina mirus, inus ir abi dukrelės tolumoje Anrikoje. Pagaliau pavyko surasti nors mirusio sūnaus Mindaugo šeimą. Da dešimt metų truko, kol sovietai ai leido išvažiuoti pas vaikus. Humaiškumas - sovietams turbūt nesurantama sąvoka!

Išgyvenusi ketverius meaus laisvėje, pasidžiaugusi savo vaikais ir anūkėmis, ji ramiai užgeo 1970 metais Amerikoje.

Ši tyli ir kukli moteris drąsi pildė savo sąžinės ir širdies įsakusūdama giliai religinga krikščionė, jautė pareigą gyventi pagal religijos nuostatus. Gal prasmingiausiai savo motiną apibūdino jos dukrelė Ida:

"A.a. mama buvo labai kuklus žmogus ir jei dar būtų buvę gyva, per medalio įteikimą jausis to neverta".

Konstancijos Bražėnienės humaniška, gili tikėjimą ir kančis plačiai apibūdino laikraščiai užriuose. Straipsniai pasirodė "Drauge" "Darbininke" ir anglų kalboj "The Observer", "The Jewish Chronicle N.Y.", "The Journal News", uriuose žurnalistai aprašydami Bražėnienės nuopelnus, pateikė žinių api padėti Sovietų okupuotoje Lietuvoje.

Konstancijos Bražėnienės urumas ir drąsa laimėjo pavergtai tėvynei daug palankumo ir draugų psaulyje!

Isolda I. Poželaite - Javis

DĖDĖS SAMO ŽEMĖJE

JURGIS JANUŠAITIS

PO ČIKAGĄ PASIŽVALGIUS

Šį kartą su mielaisiais Australijos lietuviais noriu pasidalinti mintimis apie gyvą lietuviškąjį gyvenimą Čikagoje. Kartais mes paaimanuojame, kad kultūrinis ir visuomeninis gyvenimas sparčiai menkėja. Šis teigimas turi pagrindo, tačiau, bendrai paėmus, Dėdės Samo Žemėje lietuvis vis dar lieka kūrybingas ir gyvai reiškiasi. Šį kartą sustosime prie renginių, kurie drauge išsako ir lietuviškos veiklos judrumą. Žinoma, ne visi jie yra vienodo lygio, ypač, kas liečia mūsų menines apraiškas.

"Draugo" dienraštis kas mėnesį skelbia Čikagoje įvyksiančių renginių kalendorių. Štai toks kalendorius paskelbtas rugpjūčio 6 d. Renginiai sužymėti nuo š. m. rugpjūčio 11 d. iki ateinančių metų sausio 1d. Kalendorius įdomus. Jame atsispindi įvairių organizacijų veikla. Iš viso paskelbta 66 renginiai. Štai trumpa statistika.

Organizacijos yra numatę susiruošti dvidešimt penkis taip garsiais

Mūsų pastogė Nr. 49 1985.12.9 psl. 2

vardais vadinamus pokylius, banketus, balius ir vakarienes; keturias pramogines gegužines gamtoje ir viduj; penkis koncertus; aštuonis kongresus ir didesnių organizacijų suvažiavimus; tris naujų knygų sutiktuves; du literatūros vakarus ar popietes; šešias meno, foto ir rankdarbių parodas; penkias vakarones įvairių problemų aptarimus; tris organizacijų susirinkimus, vieną Kalėdų eglutę ir dvejias tradicines organizacijų ruošiamas lietuviškas Kū'las.

Čia tenka pastebėti, kad tame laikotarpyje be jau suminėtu, dar bus daugiau renginių, kurie kalendoriuje neskelbiami.

Tai argi lietuviškas gyvenimas apmireš? Kas savaitę esama po keleto parengimų.

Iš renginių pirmąja pokyliu, banketai, vakarienės. Suprantama jie ruošiami ne tik pramogai, bet tikslu organizacijai suteikti lėšų. Paprastai

tokiuose baliuose būna ir trumpos meninės programos. Čia daugiausia turi progos pasirodyti mūsų vokalistai, dailiaus žodžio menininkai. Gerų koncertų, kaip matome, mažoka. Tik Petras Petrutis, "Margučio" radijo laidų vedėjas, sakytai, vienintelis sugeba "atkasti" naujus talentus ir suruošti jų koncertus, susilaukiančius lietuviškos visuomenės dėmesio ir paramos. O gerų koncertų Amerikos lietuvių sostinei tikrai reikėtų daugiau, balių sąskaitokn. Ir literatūra gerokai skriaudžiama. Vos du renginiai tuntuatyti. O juk lietuvių literatūrai turime daug ir gerų.

Kongresai ir suvažiavimai, bei seimai - tai lietuviškosios išsivijos stipriai plakanti širdis. Čia sunešamos ir nagrinėjamos pačios svarbiausios problemos, nusistatoma ateities darbai. Ypatingai dėmesio verti yra V Mokslo ir kūrybos simpoziumas, Kultūrininkų mokslinė konferencija, Ateitininkų jubiliejinis seimas, Santaros - Šviesos suvažiavimas, LB XI Tarybos pirmasis suvažiavimas.

Pasižvalgėme po lietuviškąją Čikagą. Klek mažesni bangavimai, tačiau stiproka veikla ir kitose

didesnėse lietuvių kolonijose - Cali-fornijoje, New Yorke, Cleelande, Detroitė.

Kai kas bando kritikuoti, girdi, tokių menkaverčių renginių esama per daug. Reikėtų sutelkti jėgas gerų, aukšto meninio lygio, renginių suruošimui. Taip, būtų gerai! Bet ir menkesnieji organizacijų gyvimai yra būtini. Iš suteiktų lėšų mūsų organizacijos dažnai paremi ir didžiuosius lietuviškojo gyvenimo užmojus. Taigi, yra stiprus užnagaris ir didiesiems darbams.

Mirė Elzė Jankutė

Š.m. rugsėjo 9 d. Toronte mirė Mažosios Lietuvos patriarcho Martyno Jankaus duktė Elzė, eidama 92 amžiaus metus.

Rugsėjo 13 d. po gedulingų pamaldų išganytojo šventovėje palaidota šv. Jono kapinėse.

APDOVANOTOS MOTINOS

Lietuvoje spalio 30 d. ordinais ir medaliais apdovanotos 91 daugiavaikė motina.

Jaučiuosi užgautas

Atviras laiškas

Mūsų Pastovės Redaktorei,

"Mūsų Pastogės" 47 numeryje Spaudos Sąjunga yra paskelbusi kandidatų sąrašą į naują valdybą. Į akis krinta tų kandidatų sugrupavimas: vieni iš jų pristatomi lietuviškojo spaudos priimtinu būdu, parašant kandidatų primąją vardo raidę ir pavardę, tačiau kiti klasifikuojami į "misterius" ar "Mrs."

Prie mano pavardės, o taip pat ir kitų kandidatų pridėtas tas "Mr." kaip ir "Mr" M. Gailinūno; "Mrs" G. Kazokas; "Mr" M. Zakaras. Man, o taip pat pasirodo ir kitiems kandidatams, kilo mintis ar tai nėra slapta koda, kuriuo tam tikri žmonės yra paženklinami, suskirstyti į grupes kaip nepageidautini kandidatai, o gal

tai galėtų būti tik paprasta naujosios eros žurnalistikos etika, jau labai ryškiai pasirodžiusi "Mūsų Pastogės" 42 numeryje, kur ALB Krašto Valdybos nepalankūs laiškas buvo išspausdinti mikroskopiskomis raidėmis, o Spaudos Sąjungos pranešimas, norma, lengvai išskaitomomis raidėmis. Jaučiuosi išskirtas nuo "neklaidingųjų" ir užgautas.

B. Stašionis

Nuo redakcijos: šis nesusipratimas su "Mr." ir "Mrs." įvyko grynai dėl neatidus redagavimo – rašant angliskai tie "slapti kodai" turėjo būti prie visų kandidatų pavardžių. Dėl didelių ir vos išskaitomų šriftų, tai LBSS paaikškinimas buvo surinktas normaliai kompiuteriu, o visas susirašinėjimas, tiek ALB Valdybos tiek Spaudos Sąjungos – sumažintas iš originalų.

Kam T.V., kam pramogos, o "Dainos" choristės du kartus savaitėje repetuoja, ruošiasi metiniam koncertui.

Apie metinį "Dainos" choro koncertą Sydneyje ir apie naują plokštelę rašysime kitam "M.P." numeryje. Dabar nuotraukoje matome moterų choro repeticijoje. Iš kairės: A. Stasiūnaitienė, A. Dubauskienė, dirigentė Birutė Aleknaitė, O. Stošienė, A. Savickienė, E. Belkienė, A. Skirkienė.

Foto P. Sakalausko

Amžiaus brandoje

"Op op kas ten Nemunėli – ar tu mane šauki ar jaunystės dienos brangios vis sugrįžtant laukia..." buvo pirmieji žodžiai prel. P. Butkaus sveikinant Nemuno sūnų Adomą Laukaitį 60 m. amžiaus sukaktį! Sveikino jį kaip išvermingą dainorių parapijos darbų rėmėją – atstovą, bei buvusį talkininką ateitininkiško jaunimo veikloje... ir įteikė jam atminimui Šv. Kazimiero medalį.

Jis gimęs gražioje Birštono apylinkėje prie Nemuno krantų, gausioje ūkininko šeimoje. Iš 2-jų seserų ir 8 brolių, tik 4 tebėra gyvųjų tarpe su Adomu.

Tebesant jaunystėj užklupo karai ir neramumai. Baigęs vidurinę mokyklą Kaune, atsiduria Vokietijoje – gyvena prisilaikydamas Scheinfeldo stovyklos. Prieš išvykstant į Australiją 1949 m. veda Angelę Pacevičiūtę ir lyg povestuvei kelionei abu paskiriami į

saulėtą Brisbane... Bet po sutarties – jį traukia Sydney... Čia auga ir bręsta ir jo vaikai Kestutis, Laimutė ir Romas.

Šiandien savo šventėje jau gali džiaugtis penkiais anūkais. Kaip matome foto: Andrius, Dovydas, Viktorija, Petras ir Jonas.

Draugai pripildė gražų namelį Canley Vale ir buvimu ir dovanom, ir vaišių gėrybėmis, bet didžiausia gal dovana tai jo mamytė Julija atvykusi iš Melbourne, nežiūrint savo 84 m. amželio.

Jo džiaugsmas dabar "Dainos" choras – per ilgus metus nepalstamai tenoras, linksmos žuvelės Wollongong pajūry ir žaliojo stalo ritinukų draugai... Gyvuok mūs mielas Adomėli, o ypač dainuok ir giedok. Ilgiausių metų!

MPB

Jolantos menas Newcastelyjes

Jolantos Janavičienės keramikos darbai išstatyti Newcastle Cooks

Hill galerijoje drauge su kitų australų menininkų darbais. Paroda skirta Kalėdų šventėms.

ŠEIMŲ SUSIJUNGIMAS

EMIGRACIJA IR VIZITAI IŠ LIETUVOS, LATVIJOS IR ESTIJOS

Tūkstančiai šeimų yra geležinės uždangos perskirtos. Vaikai atskirti nuo tėvų, vyrai nuo žmonių. Šeimų sujungimui reikia daug ištvermės, apskurimo, kantrybės ir laiko. Ne kiekvienas įstengia atlikti tą procedūrą.

Tarptautinė Žmogaus Teisių Sąjunga – ISHR – Frankfurte / Main Vakarų Vokietijoje padeda kada ir kaip gali, dažnai sėkmingai, dažnai nesėkmingai. Mes dabar informuojame visame pasaulyje prievarta perskirtas šeimas iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos.

Gera galimybė bus ateinančiais 1986 metais dviem progom: balandžio mėnesį Šveicarijoje Berno mieste ir lapkričio mėnesį Austrijoje Vienos mieste. Tom abiem progom 35 valstybės, kurios pasirašė Helsinkio susitarimus, vėl susirinks konferencijai svarbesniais darbotvarkės punktais dėl Žmogaus teisių ir šeimų sujungimo. Mes susitikime su tų valstybių 35 užsienio reikalų ministrais, sudarysim spaudos konferencijas.

Šiai veiklai reikia stiprios dokumentacijos, kuri tarnautų šeimų sujungimo problemai. Dokumentacija turėtų būti anglų kalba. Konkretūs faktai tų šeimų, kurios nori susijungti iš trijų Pabaltijo valstybių. Pagal tarptautinius įstatymus bus pateikti šeimų sujungimo ir jų išleidimo, taip pat ir vizitų leidimai.

Kiekvienas asmuo, kuris turi Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, norinčių iš tų kraštų išvykti šeimų sujungimui ar vizitui, turėtų pateikti tokią dokumentaciją. Mums atsiųskite sekancias informacijas:

1. Parašykite vardą, pavardę, gimimo datą, adresą, užsiėmimą bei to asmens šeimos sudėtį kuri norėtų išvykti iš anapus Geležinės uždangos.

2. Trumpai parašykite savo problemą, kaip ilgai jūsų giminės bandė gauti leidimą išvykti? Kokius nemalonumus ar persekiojimus iškentėjo? Ką sovietinė valdžia pasakė, dėl kokios priežasties neleidžia?

3. Savo paties pilną vardą, pavardę, adresą, kokia yra jūsų giminystė su tuo individu, kurio prašote atvykti.

Ta dokumentacija bus pristatyta visiems 35 valstybių užsienio reikalų ministrams, taip pat spaudai ir kitom tarptautinėm organizacijom.

Kiekvienas individas Vakaruose, kurio prašymas bus mūsų dokumentacijoje, gaus atspaudą veltui, kad galėtų tą panaudoti savo ateities pastangom.

Mūsų dokumentacijos paruošimas ir atspausdinimas kainuos apie 8.000 – 10.000 amerikoniškų dolerių. Tad prašome mums padėti sutelkti tą sumą, pateikiant mums paramos po USA \$ 25. Visas mūsų projektas priklausys nuo jūsų paslaugumo ir finansinės paramos. Jeigu jūs nedirbate, ar esate invalidas, ar gaunate pensiją ir dėlto negalite mums padėti, tai parašykite. Nežiūrint jūsų negalėjimo finansškai paremti. Jūsų prašymą įjungsime į mūsų dokumentaciją, jos atspaudą gausite Berno konferencijos pradžioje.

Paskutinė data prisiųsti prašymą dėl šeimų sujungimo yra 1986 m. vasario 1 d. Mūsų adresas: International Society for Human Rights, Postfach 2965, Kieler Strasse 72, 6000 Frankfurt / Main 1, West Germany. Tel. 069-23 69 71 (72).

Ar girdėjai?

"Talkos" Sydneyjaus skyriaus išdinioko p. M. Petronio duktė Zenona, neseniai su mama atvykusi nuolatiniam gyvenimui į Australiją, pradėjo lankyti sustiprintus anglų kalbos kursus ir ruošis laikyti egzaminus gydytojo praktikai. Tad netrukus gal turėsime dar vieną G.P.

P-lė Nata Liutkaitė, kuri jau apkeliavo visą pasaulį, tik dabar

susigriebė, kad buvo nemačiusi... Tasmanijos ir išvyko ten 3 savaitėm atostogų.

Šiuo metu Australijoje vieši du vyrai iš Lietuvos. Į svečius pas p. Antaną Laukaitį (Ashfield) Sydneyje 3 mėn. yra atvykęs Vilniaus Operos ir baleto teatro manegeris p. Liudas Aškinis. Meninis metalo kalinėtojas p. Algis Žilys lanko savo dėdę

Rushcutters Bay Sydneyje. Jis daugelį apdovanojo gražiais gintaro ir metalo segtukais.

Sydneyje savaitę pas p.p. Ireną ir Juliją Dambrauskus viešėjo Melbourne lietuvių teatro "Aušra" artistė Aldona Butkutė. Ji žiūrėjo paskutinę "Atžalos" premjerą – A. Landsbergio "Sudiev, mano karaliau" ir A. Čechovo "Jubiliejų". Šiuos spektak-

lius sydneyjiskiai vešis į teatro festivalį Melbourne.

P.p. Danutė ir Stasys Skoruliai jau penktą kartą atostogavo Shoal Bay N.S.W., kurį p. Danutė praminė "Newcastelio lietuvių Riviera". Su jais atostogavo p.p. Irena ir Julius Dambrauskai ir J. Hainingienė.

MELBOURNAS

Kas didesnę meilę galėjo tėvynei parodyti, kaip jos kariai ir partizanai, kurie aukojosi dėl jos savo gyvybę. Žinoma, ir visi tie, kurie šiandien pogrindyje veda nelygią kovą. Lietuvos karys gali būti ne tik tas, kuris su ginklu rankoje eina ginti savo tėvų žemės, bet ir tas, kuris žodžiu ar raštu stovi prieš savo tėvynės priešus. Lietuvos karys išeivijoje yra ir lietuvių motina, kuri augindama vaikus įdiegia jų širdyse Dievo ir tėvynės meilę bei moko išlikti ištikimais jos vaikais.

Šitame ženkle, Lietuvos kariuomenės 67-ąją atkūrimo sukaktį Melbourno lietuviai, ramovėnams vadovaujant, gražiai atšventė sekmadienį, lapkričio 24 d. 11 val. ryto per etninę radijo stotį Alisa Baltrukonienė perdavė specialią, šventei paruoštą, radijo laidą.

12 val. Petro Morkūno vadovaujamam bažnytiniam chorui giedant giesmę "Kritusiems kariaims", į bažnyčią, su savo vėliavomis, įžengė uniformuoti skautai, šauliai ir ramovėnai. Prelatas Pranas Vaseris pakvietė maldai už visus dėl Lietuvos laisvės žuvusius ir pasakė šventei

pritaikytą pamokslą. Skaitymus atliko "Ramovės" pirm. Vladas Bosikis.

Po pietų Lietuvių Namuose, koncertų salėje, minėjimą atidarė Karių Veteranų Sąjungos "Ramovė" Melbourno skyriaus pirmininkas Vladas Bosikis. Jis pakvietė ramovėnus ir šaulius nunešti vainiką prie paminklo kritusiems už Lietuvos laisvę. Tuoj po to įneštos ramovėnų, šaulių, Lietuvos trispalvė ir Australijos vėliavos. Minėjimo dalyviai vėliavas pagerbė atsistojimu.

Išnešant vainiką ir įnešant vėliavas, balsas scenoje jautriai pasakojo sužeisto partizano kančią ir jo stiprią valią, nežiūrint kaip buvo kankinamas, neišdavė nei vieno.

Tolimesnę minėjimo tąsą pirm. Vl. Bosikis perdavė Daliai Antanaitienei, kuri pakvietė prelatą Praną Vaserį įvokacijai.

Paskaitą praversti D. Antanaitienė pakvietė Albertą Bladzevičių. Jis tarp kitko pasakė, kad nors mūsų gretos retėja, bet mes vis susirenkame paminėti savo tautos gyvenimo įvairias progas. Turime paminėti ir kariuomenės dieną, tą ramstį, ant kurio susikūrė mūsų nepriklausomybė. Jis paminėjo, kad mes turime atiduoti didelę pagarbą ir mūsų valstybės kūrėjams politikams, kurie dėjo pastangas, kad mus pripažintų ir didžiosios pajėgos. Šiandien demokratiškos valstybės žiūri visai kitomis akimis į mažas valstybes. Jeigu mūsų kraštas

būtų turtingas nafta, anglimis, auksu, platina ar kitais brangiais metalais, visos didžiosios valstybės užstotų mus.

A. Bladzevičius apžvelgė ir mūsų kariuomenės vargingą pradžią, bei jos didį kraujo praliejimą. "Daug sunkumų", - aiškino jis, - "teko pakelti nuo rusizmo, nuo lenkų ir nuo kitų tautinių mažumų. Daug sunkumų teko patirti, kol didžiosios valstybės pripažino Lietuvą, kaip savistovią valstybę".

Paminėjo jis ir ką gero padarė gera drausmė kariuomenėje mūsų jauniems vyrams, pašauktiems į kariuomenę. Drausmė buvo paremta ne baime, bet pagarba ir paklusnumu vadams. Karieiviai gaudavo gerą tautinį auklėjimą.

Paskaitą užbaigė šiais žodžiais: "Mūsų žuvę kariai paliko savo testamentą, kuris nėra parašytas popieriuje, bet parašytas kiekvienoje agunoje, kiekvienoje gėlėje", - "Tas laisvės nevertas, kas negina jos."

Reikia pasakyti, kad Alberto Bladzevičiaus paskaita buvo įdomi, turininga ir gerai perduota.

Buvo pagerbti žuvę kariai, nepamiršti ir gyvieji. Pirm. V. Bosikis pasveikino keletą "Ramovės" narių. Pirmiausia visų mylimą kapelioną, ramovėną, kun. Praną Vaserį, neseniai popiežiaus pakeltą į garbingus monsignorų, prelato titulą. Ramovėnams Jonui Zoniui, Pranui Binkui, Viktorui

Sabaliauskui - 65 metų, Venckui - 60 metų ir Leonui Padgurskiui - 75 metų proga įteikti specialūs įsveikinimo lapai.

Pertraukos nebuvo, uojau sekė meninė dalis. Poetas Juzas Mikštas paskaitė tris savo, kariuomenės šventei skirtus eilėraščius.

Solistas Jurgis Rūbas sdrū balsu jautriai padainavo "Tėvės grįžo iš karo" Mykolo Vaitkevičiaus ir "Kunų lygūs laukai" Tallat Kelpos. Pianiną lydėjo Zita Prašmutaitė.

Talentų mums Melbournе nestinga. Dalia Antanaitienė pristatė minėjimo dalyviams jaunimo žvaigždę - Virginią Bruožytę, kuri puikiai išpildė "Trys beržai", partizanų ainą. Zita Prašmutaitėi akompanuojant ir "Aušra aušrelė", - kario dain.

Brigitos Karazijienės dvovaujama jauniausioji tautinių šolų grupė "Malūnėlis" gražiai pašokė "Kubilą" ir "Suktinį". Išaugę šokėjai ne tik ūgiu, bet ir geru šokių!

Vėliavas išnešus, šokė grupelė įteiktos dovanėlės, moterimpo gėlių puokštelė ir graži vazelė vyrams prisegta po gėlę.

Pirmininkas padėkojo šaulams ir skautams prisidėjusiems prie minėjimo pravedimo. Ypatingą padėkį išreiškė skaitlingai susirinkusiai pulkai.

Po didelės lietuviškos šėlios šventės, sugiedojo Tautos Himn, patenkinti, pasisėmę tautiškos sėrybės, skirstėmės į namus.

A.I.B.

BRISBANAS

Šiais metais kariuomenės šventę atšventėme lapkričio 24 d. Pirmiausiai lietuviškos pamaldos St. Marys bažnyčioje, kur mūsų kapelionas kun. dr. Petras Bačinskas pasakė jautrų tai dienai pritaikytą pamokslą. Giedojo choras, susirinko daug lietuvių į bažnyčią. Dalyvavo ir svečiai iš Adelaidės - p.p. Žukeliai lankantys senus pažįstamus.

Toliau minėjimas tęsėsi Lietuvių namuose 49 Gladstone Rd. Highgate Hill. Prigužėjus pilnai salei žmonių, minėjimą pradėjo Lietuvių Apylinkės Valdybos pirmininkas p. Viktoras Bagdonas pakviestas į garbės prezidiumą buvusius karius p. Einikį, p. Lorenčą, p. Lapinską ir p. Katiną. Įnešus vėliavą pirmininkas paprašė pagerbti tylos minute žuvusius karius. Po to p. Povilas Kviecinskas paskaitė

gražiai paruoštą paskaitą, p. Musteikis - atsiminimų iš laisvos Lietuvos kariuomenės laikų, kada jis pats buvo viršila.

Meninei daliai pranešinėti buvo pakviesta Regina Platkauskienė. Vyru choras, vadovaujamas p. Kiškūno, sudainavo "Teka saulė" ir "Kur lygūs laukai". Tautinių šokių grupė "Baltija" pašoko "Kalvelį" ir "Rugučius". Moterų grupė, gražiai susidainavusi ir pasipuošusi gintaro karoliais, padainavo "Žemė gintarinė" ir "Stoviu aš parimus". Tautinių šokių grupė vėl pašoko "Sustą" ir "Mikitiene", kas susilaukė daug plojimų. Ant galo bendras choras sudainavo "Kalniškės mūšis" ir "Mano gimtinė". Po pirminio padėkos sekė pietus, turtinga loterija, o vėliau p. Lorencui grojant, buvo smagiai pasišokta. Tokių lietuviškų pobūvių nemaža čia Brisbanėje, kur mes visi gražiai sugyvename ir vaišingai priimame svečius.

Brisbanietė R.P.

SALE

Gražus sekmadienio rytas ir Sale seniūnijos seniūnės p. Eskirtienės pastangos lapkričio 24 dieną į Sale sutraukė būrį lietuvių paminėti Lietuvos kariuomenės atkūrimo 67-tas metines.

Sale miestelis yra apie 220 km. į rytus nuo Melbourn. Apylinkėse, taip pat ir arčiau Melbourn esančiame Latrobe slėnyje, savo laiką gyvena daug lietuvių, kurie sudarė dvi seniūnijas: Sale ir Latrobe. Abi seniūnijos iš seno glaudžiai bendradarbiauja ir pasikeisdamos suruošia įvairiomis progomis minėjimus ir subvėmus.

Didžiai gerbiama

PRELATA PRANA VASERĮ

pakeltą į aukštą kunigystės laipsnį, nuoširdžiai sveikiname, linkėdami ir toliau nepailsti savo darbais ir veikla.

Tegul Aukščiausias laimina tolimesnį Jūsų gyvenimo kelią ir darus.

Soc. Globos Moterų Draugija
Melbourne

"TALKOS" susirinkimas

Lietuvių Kooperacinės Kredito Draugijos "Talka" Sydnejaus skyriaus metinis susirinkimas įvyko sekmadienį, gruodžio 1 d. Lietuvių Klubu patalpose, Banktowne.

Po įžanginio pirmininko M. Petronio žodžio ir mirusių pagerbimo, valdybos nariai padarė pranešimus apie Sydnejaus skyriaus veiklą. Sydnejaus skyriaus auga gan sparčiai savo indėliais, bet neauga proporcingai paskolų prašymu ir išdavimu. Sąlygos "Talkoje" gauti paskolas ir jas išmokėti, yra geresnės nei daugelio kitų finansinių institucijų.

Kreiptasi į narius - tėvus, kad nepamirštume padiskutuoti ir išgilinti į savo vaikų finansinius užmačius. Kreditas mūsų jaunosios kartos žmonėms yra būtinas. Daugelis mūsų sūnų, dukrų ir anūkų nedrįsta užsiminti mums dėl reikalingo kredito. Nueina jie ten, kur gali pasirašyti tuojau, be jokių garantijų. Tokiu būdu jaunuolis užsikrauna sau bereikalingai sunkią finansinę naštą ir tik dėl to, kad nėra patogus, ar ambicija neleidžia, paprašyti savo tėvų garantijos ir gauti paskolą ir pirkinį geresnėmis sąlygomis. Padėkime pra-

laužti tuos ledus: "Talkos" finansinė upė tekės ramia vaga ir jos ištekliai tarnaus didesnei mūsų bendruomenės daliai, ypač padės mūsų jaunesniajai kartai.

Iš savo pelno skyrius davė \$ 1.500 -

įvairioms Sydnejaus kultūrinėms organizacijoms.

Po oficialiosios dalies, nariai buvo pakviesti prie užkandžių pasižneškėti.

A.R.

Jaunimas ir "senimas" Engadine po sėkmingos iėšminės.

Iė kairė, priekyje K. Virginingaitė ir V. Kubailienė, Stovi R. Barkutė, M. Bukevičienė, O. Storpirstienė, K. Cox, T. Vingillienė ir A. Adomėnienė.

"Kad tik būtu geras oras mūsų iėšminei!" Tik dabar jau nebe iėšminė, jau nebekepame mėsos nei ant iėšmo, nei ant ugnies, o savoje virtuvėje, kur tviuga naujas šalavynas ir šviečia sodybos seimininkės p. Valės Stanevičienės tik ką perpiautos iėkštutės ir puodeliai. "Kad tik atvažiuotų daug žmonių, juk tik kartą metuose susirenkame savo Sodyboje, gi, šiais metais bus ne tik šeimyniškas pabėravimas, bet dar stengsimės paremti Lietuvos Jaunimo Sąjungos iėzdą, mūsų jaunus žmones, kurie organizuoja PLJ suvažiavimą mūsų padangėje", kalba moterys.

"Ar užteks penkių kilogramų mėsos iėtietams? Tikrai, kaip galima sušaukti maisto kiekį, nežinant kiek atvažiuos svečiai?"

Lapkričio 10 dieną rytas tikrai puikus. Sodybos kiemas švarus nei kiaušielis nei popierėlio, p. Žemaitis rūpestingai nupjovęs žolę, auga krūmai, žydi geiės. Jau triūsia virtuvėje patios pirmos atvykusios Aldona Adomėnienė ir Milda Bukevičienė. Reikia užrašyti maisto kainas, \$3.50 iėkštutė maisto: kugelis, koldūnai, iėtietai. Puodukas kavos 50 c., lėkštutė su pyragais \$1, kaip matote, nebrangu. Visas pelnas Jaunimo Kon-

greso organizatoriams - sako kitas iėpelis. Puiku, suvaigysite gabaia kugelio, o tų sodybiėčių kugelio, kurio gardumu net vyskupas Baltakis nusistebėjo, lankydamas mus Engadine, ir pilvui bus maionas ir širdžiai linksma.

Pribuvo Jaunimo Sąjungos nariai: Rita Barkutė, Kristina Cox, Kristina Virginingaitė ir Raimundas Stasiūnaitis. Jie mokėsi Parapijos Mokykloje, jie yra Sydney Lituanistinių Kursų abiturientai, visur dalyvauja ir šokiuose ir skautuose, skaitę per minėjimus mums eilėraščius, dainavę dainas, pranešinėję - tai mūsų tikrieji deimantėliai. Daugumas buvusių Lituanistinių Kursų mokinių jau yra būnę aukštuosius mokslus, bet nepabėgo nuo lietuvių.

Atvažiuoja svečiai ir vieėnios, bandomė visus pasveikinti. Štai p. Marina Cox "Sūkury" vedėja ir šokėjai, šokėjų tėveliai. Nebeatsimenu kiek metų iė eilės "Sūkury" mums jau šoka.

P. Marina ir jos tautinių šokių grupė jau pasidarė Lietuvos Sodybos tradicinio svaitgalio dailis. Ateina buvęs Sodybos architektas p. Meinic su žmona, apžvelgė seklyčią ir pasigėrė mūsų ligametės pirminkės p. O. Baužienės oria fotografija.

Abi Kristinos klausia ką joms daryti. Štai virtuvė, čia mūsų kainos, pardavinėkite maistą, padėkite kur reikia. Rita ir Raimundai, jums loterijos bilietai, trys už vieną dolerį ir daug pinigų! Loterijos stalas apkrautas gėrybėmis paruoštas p.p. Storpirstienės ir Žemaitienės. Fantus dovanuoja S. Baltramiejūnienė, I. Milaėienė, Stasiūnaitienė, dr. V. Barkienė, Belkienė, A. Dubauskienė, Vaėkevičienė, E. Kiverienė ir Labutienė. Aėiū visoms.

Kaip smagu matyti svečius iė toli ir iė arti. Jūratė Ivinskienė iė Newcastle, p.p. Gallūnas ir Černiauskas iė Wollongongo, p.p. Luckai net iė Brisbano. Vienas tautietis, net nurauėęs, prisipažįsta "Tiek metų gyvenę Bankstown, o dar tik pirmą kartą lankausi Sodyboje - vaje, vis galvodavau, kad tai ubagnynas, o čia visai gražiai gyvena žmonės..."

Gražiai gyvena žmonės...tikrai nėra

Šoka "Sūkury". Jurgio Janavičiaus nuotr.

jau paprasta gyventi gražiai ir sugyventi gražiai, kai esi senas, pavargęs migrantas toli nuo tėvynės ir dažnai toli nuo giminių. Bet gyventojai Lietuvos Sodyboje to siekia, atėjęs rimtesniai ligai vieni kitus prižiūri ir paremia.

Dėmesio, dėmesio! Dabar kalbės jaunimo atstovė dr. Rita Barkutė! Miela Rita kalba trumpai ir drėtai.

"Aėiū Sydney Lietuvos Moterų Socialinės Globos Draugijai, visiems Sodybos gyventojams, patikėtinėms, brangiems svečiams ir vieėnioms atsilankusiems. Dėkojame, kad remiate jaunimą ir draugiją". Dar keletą sakinių ir viskas pasakyta.

Labiausiai man patiko Ritos pasakymas, kad vieną dieną dabartinis jaunimas turės perimti ir Lietuvos Sodybos administravimą ir Draugiją. Puiku, to mes tik ir norime, kad šitas lietuviškas kampelis pasiliktų Australijos lietuviėčių rankose.

Visi riedame pakalnėlen kur šoks "Sūkury". Gražu klausyti ir žiūrėti, kaip piėvesuoja mergaiėčių margi sijonai ir balti berniukų marėškiniai. Bene pats gražiausiai buvo paskutinis šokis "Landutė". Deėimt mergaiėčių, visos kaip saulutės linguoja, nardotoks lyriškas ir piinas svajonių jėdesys. Visų vardu maža padėka p. Marina, dovanėlė iėteikia valdybos sekretorė ir sodybiėtė Olga Storpirstienė, Aldona atneėa lėkštę skanumynų šokėjams nuo p. Narušienės. Visi pamazėle besišėnekuėiodami ėiname link Sekiėčios.

Kugelis ir pyragai, kaip ir kiekvienais metais, suėvanoti valdybos narių, patikėtinių ir Sodybos ponių. Visados labai skanūs p.p. V. Ramanauskienės ir M. Migeviėienės koldū-

nai, jau pagarsėję p. Petniūnienės ponėkutės. "Kolei gyva būsiu visada iėkepsiu tortą jėsų iėšminei", sako narė, kuri jau metų metais ateina pas mus pilnomis rankomis.

Pavakarys. Svečiai pamažu skirstosi namo, sudiev, iki pasimatymo... iki kito karto...

Pinigus skaiėiuojame tryse, Tamara Vingillienė, aė ir Kristina Cox bibliotekos kambarėlyje. Ateina p.p. Simanauskas ir Ramanauskas, pardavinėję gėrimus. Atneėa saskaitas ir pelną, abu kiek susirėpinę, kad pelno iė gėrimo mažai. Nagi, gerai, reiskia, mūsų žmonės jau taupo sveikatą ir saugiau bus abutombiliais namo važiuoti. "Šitas butelis 'Johnnie Walker' net nepraėimas, o kainavo mums šeėiolką dolerių", galisli mūsų pagelbininkas p. Ramanauskas. Bet mergaitės, žiūrėkit, kiek pinigų jaunimui uėdirbome, džiaugiamės. Kai pagaliau jaunimo pirmininkei Ritai sudėdame banknotus iė voką ir smulkius supilame iė maiėiuka, Kristina ir Rita beveik priblokėtos - virė penkių šimtų dolerių šios dienos pelnas. Dar atiduodame joms paleisti iė varžytinių p. Kutkaitienės tortą, na, ir butelį tos neparduotos degtinės sekančiai loterijai. "Nemokykite jaunimo gerti degtinės", sako mums vienas sveėias. "Mes, ponuli, juos ne gerti mokiname tik butelį jė loterijai dovanojame" - ką darysi, reikia juk aiėškintis.

Tai buvo gera, linksma ir graži diena Lietuvos Sodyboje Engadine! Aėiū visiems mus parėmusiems ir atsilankusiems.

Vida Kabailienė

NEWCASTLYJE APIE PROFSĄJUNGAS

Iė Newcastle'o Diskusijų klubo

Š.m. lapkriėio 17 d. p. Butkaus namuose įvyko paskutinis šiais metais L.K. diskusijų susirinkimas. Gerai ruošėta paskaita skaitė Juozas Lesnaitis - "Profesinės sąjungos Australijoje". Po paskaitos įvyko ilgos diskusijos.

Trumpai iė Juozo paskaitos:

Profesinės sąjungos pradėjo iėsivirti Australijoje apie 1850 metais, bet buvo užšlopintos dėl sunkių ekonominių sąlygų ir nepalankių statymų.

Maždaug po 1880 m. susidarė amatų darbo tarybos. Praeito šimtmeėio pabaigoje siautusi krizė ir dėl nepalankios valdžios, skaudžiai praeėti streikai pakeitė profsąjungų alvoseną. Profesinės sąjungos susienijo ir susijungė su naujai iėsteigta darbiėčių partija. 1918 m. profsąjungų narių skaiėius pakilo iki 2.8 ml. Profsąjungų jungimasi iė didesnius

vienetus paskatino du svarbūs įvykiai. Pirmas buvo iėsteigimas Australijos Federacijos, antras sudarymas industrinių tribunolų. Arbitražo sistemoje profsąjungos yra registruotos ir pripažintos kaip teisėtos organizacijos.

1927 m. susikūrė A.C.T.U., kur daug kas tikėjosio valdins tarpininko rolę tarp profsąjungų, arbitražo ir federalinės valdžios. Tačiau kaip įvykiai parodė, ACTU mėgino turėti švelniausios iėtakos streikų atžvilgiu.

Antram pasauliniam karui pasibaigus, profsąjungų narių nuotaikos pradėjo keistis. Nepasitenkinimas algų, kainų skirtingumu, įvairūs trūkumai ir suvaržymai, kurie karo metu buvo toleruojami, dabar tapo nepriimtini ir pagunda streikams. Tuo metu darbų Australijoje buvo perteklius ir prie to prisidėjo (C.P.A.) Australijos komunistų partija. Tuo metu Chifley vadovaujama darbiėčių partija nugalėjo streikus, kur buvo labai kenksminga komunistams. Industrinėje srityje eilė svarbių pasikeitimų įvyko

nuo karo pabaigos iki 1957 m.

Įdomu pastebėti, kad paskutiniame penkiolikos metų laikotarpyje, tar-nautojų profsąjungos pradėjo plaėiau naudotis streiko ginkla, ypaė pamatę, kad darbininkai juos pralenkė geresnėmis darbo sąlygomis, atlyginimais ir t.t.

Didelė kontraversiją sukėlė 1977 m. iėsteigimas - "Industrial Relations Bureau" (I.R.B.), kuris perėmė federalinio arbitražo sprendimų inspektavimą. Be to turėjo teisę traukti profesines sąjungas atsakomybėn ir uėdėti baudas už padarytus nuostolius streikuojant. Kalbant apie politinio bruožo streikus didžiausias buvo 24 val. trukęs "Medibank" įvykis 1976 m. liepos 12 d. Tai buvo pirmas visą Australiją apimantis streikas, kur dalyvavo apie 1.5 ml. žmonių. 1978 m. buvo galima pastebėti kryptimas iė deėinę tarp ACTU prezidento Mr. Hawke palaikančių funkcijų. Hawke pasirodė esąs sumanus vyras, populiarius spaudoje, televizijoje ir radi-

joje. Jis sugebėjo išsprėsti beviltiskai atrodančius industrinius gincius. Gough W. lam pradingus iė politikos 1978 m. Mr. Hawke tapo populiariausiu darbiėčių vadu.

Šiandien technologinės pažangos ir jos pasekmėje auganėios bedarbės, siekimas trumpesnės darbo savaitės, liks vienas iė svarbiausių profesinių sąjungų uėdavinių.

Sekantis N.L. Diskusijų klubo susirinkimas įvyks kitais metais - kovo 2 d. p.p. V. Zakarauskų namuose. Paskaitą skaitys Stasys Butkus tema - "Vyresnio amžiaus žmonių seksualinės problemos".

Teko nugirsti, kad mūsų buvusio nario Dr. M. Šeėskaus ir ponios sveikatos pagerėjo. Tai Motiejau, sveikiname ir laukiame taves sekančiais metais vėl mūsų tarpe.

STASYS BUTKUS

Kinijos liaudies respublika turi apie tūkstantį milijonų žmonių, kalbančių pasieniuose tailandiskai, tibetietiskai, turkiškai, mongoliškai, o viduje krašto daugiau negu penkiomis svarbesnėmis tarmėmis, iš kurių mandarin tarmė daroma valstybine. Kalba ir rašyba išsivystė atskirai. Todėl rašyba nėra garsinė. Kiekvienas skaitytojas parašytą žodį ištaria taip kaip jis tarmiškai išmoko. Kiekvienam žodžiui turima atskiras ženklas, kurių esą, yra apie 40000. Tų ženklų ištarimas turi įvairių gaidų, lyg kirčiavimų ir dėlto atsiranda didelių sunkumų susikalbėti ir suprasti. Prieš revoliuciją tik turtingesnieji galėjo būti mokytesni.

Komunistinė valdžia turtinguosius likvidavo ir dabar stengiasi kalbą suprantinti, kad ir liaudis galėtų į kultūrinę veiklą įsijungti. Bandoma įvesti lotynišką abėcėlę, svetims padėti suprasti vardų ištarimus ir rašybą. Neseniai "pinyin" lotyniškasis angliškasis ištarimas ir rašyba patobulinta, todėl Mao Tse Tung tapo Mao Zedong, o Peking - Pejking ir t.t., bet vis dėlto kalbos sunkumų užtenkama pasilikti. Kompartija, pamėgdžiodama Sovietų Sąjungą, išnaikino savo inteligentiją, o kultūrinę revoliuciją 1966-9 m. sustabdė krašto švietimą penkeriems metams. Dėlto nuo kompartijos fanatikų nukentėjęs švietimo vadas Deng Xiaoking bando sušluoti į priekį. Daugelis sako, kad jis kaip Donkichotas kariauja su didžiuliu malūnsparniu.

Kadaise raudonoji Rytų saulė Mao Zedong buvo paskelbęs žvirblių ir musių naikavimo vajus, o dabar draugas Deng skelbia visokių nusikaltėlių ir spaudinių valymo vajų. Bet iš visų jų bene svarbiausias yra gimimų

kontrolės šuolis į priekį. Šviesusis Deng padarė vedybų leidimų amžių moterims 20 m., o vyrams 22 m. Leidimai duodami atsižvelgiant į labai trūkstantį kambario turėjimą. Organai įvedė atitinkamą gimimų kontrolės ir plano išpildymo sistemą. Gyventojų kolektyvai yra atsakingi už to plano išpildymą. Guangdong provincijoje, Huiyang prefektūroje 47000 nėsčių moterų, turinčių daugiau negu vieną vaiką, turėjo daryti abortus ir po to nešioti mechaniskus gimimą trukdančius įtaisus arba imti piliules. Abortai dažnai daromi atitinkamų vaistų pagalba, neatsižvelgiant į nėštumo ilgumą. Moterys dažnai slapstosi, bet atitinkami stebėtojai jas suseka ir organams įskundžia. Šeimos kartais moteriškos lyties kūdikius prigirdo ir sakoma, kad vienoje provincijoje atsirado iki 3 metų amžiaus berniukų net keturis kart daugiau negu mergaičių. Yra draudžiama daugiau negu vieną vaiką turėti. Vieno vaiko šeima gauna mėnesinį 5 jen (\$2.80) vaiko priedą, pirmenybę į darželį ir veltui mokslą, bet turi pasirašyti atitinkamą socialistinį pasižadėjimą, kurį sulaužusiems visos privilegijos atimamos ir verčiama abortą turėti ir t.t.

Kompartija, kuri civilinio karo ir visokių revoliucinių valymų metu dešimtis milijonų žmonių sunaikino, dabar giriasi, kad jai pavyko žmonių prieauglį kasmet sumažinti bent 10 milijonų. Visos šitos socialistinės pastangos, sakoma, stengiasi įrodyti pasauliui, kad raudonieji Rytai šviečia, kai Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjunga rūpinasi savo imperIALIZMU.

J. Aras

"Jaužiniuose" p. J. Mašanauskas aprašė savo išpūdžius lituanistikos kursuose Lietuvoje, ko dažnai pasigendama mūsiškėje spaudoje, tarsi, lyg dalinis atminties praradimas būtų užklupęs tuos, kurie turėjo laimės Vilniuje pasidairyti, bet grįžę negalėjo nieko pasakyti. Taip pat gal retas kuris nenorėtų pamtyti video - kasečių iš Vilniuje įvykusios dainų šventės, apie kurią p. Karazijienė pasakojo radijo valandėlėje Melbourne, bet ar tuo buvo rūpintis nežinoma.

Džiugu, kad p. J.M. nesibaidė "smegenų perplovimo", nes kitaip atrodytų, kad jaunimas nepralenkia senimo, kuris šiek tiek "pauostęs" komunizmą, jaučiasi užgrūdintu. Taip pat buvo įdomu išgirsti jaunosios kartos atstovo nuomonę apie susitikimą su "organais" ant Rytų ir Vakarų kultūros tilto - Lietuvoje.

Gaila, kad tie "organai" lyg norėję pademonstruoti savo pranašumą prieš tuos, kurie gal ir nesidomėjo su ja lenktyniauti. Įdomus p. J.M. pasisakymas, kad norėta su jais bendrauti tautybės plotmėje. Bet neužmirškime, kad socialistinis patriotizmas ir tautiškas skiriasi nuo kapitalinio, dėlto yra sunkiau susikalbėti.

Liūdnai atrodo, kai sovietinė sistemoje vis dar užkietėjimas, fanatiškumas laikomas revoliucine dorybe, o ypač KGB metodų taikyme tiems, kurie nori susitikti ir bendrauti su liaudimi. Jau laikas būtų nuimti barikadas, nes niekas prie jų neįeina. Abipusiškas kultūrinis bendravimas tik bailiams pavojingas. Nejaug Sovietų Sąjungos vadas Gorbačiovas baimės kalbasi su Amerikos prezidentu Reagan?

J. A.

Pora žinučių apie jaunimo veiklą

Po ilgo laiko Brisbanės jaunimas vėl sujudojo ir susiorganizavo į jaunimo klubą "Baltija". Tautinių šokių grupė iš dešimties asmenų, jau gerai susišokusi, pasirodė keletą kartų ir platesnei visuomenei. Tautiniams šokiams vadovauja p. Virginija Mališauskienė. Berniukai susijungė į krepšinio komandą, juos treniruoja Paulius Platkauskas. Sporto klubo pirmininku

išrinktas p. Vaidas Stankūnas, išdėtininku p. Anicetas Perminas.

Tėveliai, pamatę tiek naujų jėgų apsidžiaugė ir suaukojo gražią sumą pinigų uniformoms ir kitiems reikalingiems dalykams. Jaunimas dėkingai visiems tėveliams, o ypačingai p. Ruzgienei, kuri visada labai domisi lietuviškiems reikalams.

Premija jaunimui

Dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų šeima savo mirusiam sūnui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę EUGENIAUS KRIAUCELIŪNO PREMIA.

- Premijai skirti sąlygos yra tokios:
1. Eugenijaus Kriaučeliūno 1000 dolerių premija skiriama lietuviui jaunui, geriausiai pasireiškusiam raštais (lietuvių, anglų, ar kita kalba), veikla, organizaciniu veikumu, ar jaunimo vienetei (sambūriui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai reprezentavusiam lietuvių ir Lietuvą vienerių metų bėgyje;
 2. Premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys iki kiekvienų metų gruodžio 31 d. (pašto antspaudas);
 3. Premijuotino asmens ar jaunimo

vieneto tinkamumui įvertinti sudaroma Jury komisija, kurion po vieno atstovą skiria Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo reikalams vadovas, Pasaulio lietuvių Jaunimo sąjungos valdyba ir JAV Lietuvių Jaunimo sąjunga, o du atstovai paskiria Kriaučeliūnų šeima;

4. Jury komisija, aptarusi asmens ar vieneto tinkamumą premijai, ją skiria balsų dauguma iki sekančių metų vasario 15 d. ir susitaria su Kriaučeliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko ir pobūdžio;

5. Premijai asmenys ar vienetai siūlomi raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumo motyvus, ir siunčiami:

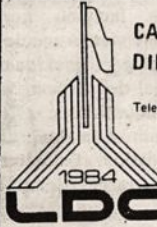
EUGENIAUS KRIAUCELIŪNO PREMIJOS KOMISIJAI, 12500 Pawnee Road, Palos Park, Illinois 60464 USA

Šalinkite karo priežastis

Meibourne savaitraštis "News Weekly" atspausdino dr. J. Kuncos laišką, kuriame jis sako, kad pasaulio spauda ir politikai, užsiėmę nusiginklavimo ikarščiu nemato, kad tarptautinio įtempimo priežasčių pašalinimas galėtų atnešti taiką. "Tikroji priežastis yra Maskvos nepasiekiamas psichologinis karas, kuris prasidėjo 1940 m., kai sovietai įsibrovė į Suomiją, Lietuvą, Lenkiją, Latviją ir Estiją, o dabar veržiasi į Afganistaną, Centrinę Ameriką, Angolą ir turi galimybių išsiplėsti į Pietų Afriką ir Filipinus". - sako dr. J. Kunca.

Nereikėtų gauti, kad šito marksistinio veržlumo Sovietų Sąjunga atsisakys, o nestabdoma gali atnešti

vergią visiems. Tuo tarpu Sovietų Sąjunga išsilaikanti Vakarų padėjimu, bet reikėtų tą paramą nutraukti ir ją įtikinti, kad ji negalinti laimėti. Beto, marksistinė propaganda turėtų būti atmušta Vakarų informacinių antpuoliu, atidarant suvedžiotiesiems akis ir taip jai nukertant sukilimo šaltinius. "Kai Sov. Sąjungos ekonominė padėtis pašlijusi, kai jos pavertus tautos trokšta laisvės ir sąžinės propaganda nepadedą, tai ji, norėdama gauti ekonominę ir technologinę paramą, būtų priversta atsiitraukti ir priimti taikingą sugyvenimą. Tik tada būtų galima tikėtis taikos", - sako dr. J. Kunca.

**CANBERROS LIETUVIŲ
DIENŲ KOMITETAS**

Telephone: 49 1801

**CANBERRA LITHUANIAN
FESTIVAL COMMITTEE**

64 WATFLE STREET, LYNEHAM, ACT 2602
P.O. Box 19, Lyneham, ACT 2602

**13'jų AUSTRALIJOS LIETUVIŲ DIENŲ
PAJAMŲ IR IŠLAIDŲ APYSKAITA**

Įvykis - aprašymas	Pajamos	Išlaidos
Dalyvių apgyvendinimas	11,099	11,099
Sporto šventė	4,271	7,047
Susipažinimo gegužinė	375	725
Meno ir rankdarbių paroda	8,061	8,836
Clevelando vyrų oktetų koncertas	2,676	4,255
Jaunųjų talentų pasirodymas	390	428
Dainų šventė	3,708	4,780
Šokiai "Wooshed"	1,400	680
Tautiniai šokiai	5,708	6,837
Jaunimo koncertas	2,232	1,158
Naujų metų balius	16,880	7,614
Suvenyrai, kūčios ir pan.	4,352	13,853
Vyriausybės pašalpa	10,500	
ALD Melbourne komiteto pašalpa 1982	1,500	
ALD Sydneyje komitetui pašalpa 1986	-	1,500
Banko palūkanos	1,475	
Atidarymo iškilmės ir pamaldos	-	1,421
Administracijos išlaidos:		
išlaidos, kaip telefonas, paštas,		
draudimas, reklama, spaustuvs		
išlaidas, dekoracijos, transportas,		
Krašto Tarybos veiksmų ir		
organizacijų posėdžių, T.V. video		
gamyba ir kitos išl.	-	13,557
Viso	74,627	83,790
Canberos Lietuvių Klubo pašalpa	9,163	-
	83,790	83,790

Apyskaitos reviziją padarė
Hardwicks, Chartered Accountants, Canberroje.

ALD Canberroje
Rengimo Komitetas.

"VARPAS" LAIMĖJO FINALUS

Neseniai baigėsi Victorijos Divizijų Finalai. "Varpo" Vyrų komanda žaidė 4-todivizijoje ir baigė sezoną pirmoje viet. Po to sekė finalai, kur reikėjo sužaidėti 4 rungtynes. Šias finalines rungtynes laimėjo "Varpo" sporto klubas. Tai pirmas finalų laimėjimas "Varpo" vyrų komandai per 25 metus.

Knandos žaidėjai:

Pilas Adomavičius - 6' 3", baigęs Lietuvos savaitgalio mokyklą. Studijuoj vaistinėmystę, 18 m.

Davydas Sadauskas - 5' 11", baigęs Lietuvos savaitgalio mokyklą. Studijuoja statybą, 18 m.

Peras Verbyla - 6' 4". Geriausiai kalbantis lietuviškai. Studijuoja inžineriją, 18 m.

Eds Ragauskas - 5' 10". Lankė Lietuvos savaitgalio mokyklą. Studijuoj kūno kultūrą, 22 m.

Saitus Balnionis - 5' 10". Baigęs Lietuvos savaitgalio mokyklą. Vaistinėms, 24 m.

Adrius Balnionis - 6' 3". Baigęs

Lietuvių savaitgalio mokyklą. Studijuja mediciną, 23 m.

Povilas Steel - 5' 11". Lankė Lietuvos savaitgalio mokyklą. dirba aerodromo raštinėje, 22m.

Danius Styk - 6' 3". Sulenkęjusių lietuvių kilmės. Abiturientas, 19 m.

Rezultatai:

Pirmos Rungtynės:

"Varpas" - "Oakleigh" 97:64

Antros Rungtynės:

"Varpas" - "Melbourne" 80:92

Trečios Rungtynės:

"Varpas" - "Monash University" 84:65

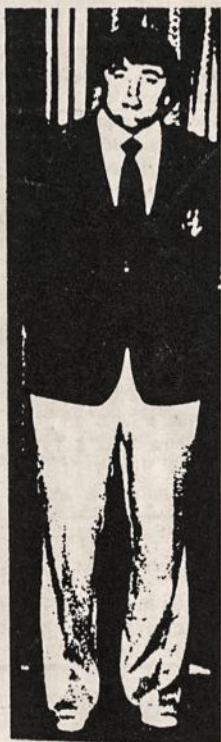
Ketvirtos Rungtynės:

"Varpas" - "Monash University" 91:66

Sekančiais metais "Varpas" žais krepšinį Victorijos 3-jo Divizijoje.

V.ADOMAVIČIUS

SPORTININKAS MILIJONIERIUS

STASYS ŠUTAS

Tur būt nerasi Australijos sportuojančio, ar sportą mėgstančio lietuvių, kuris nebūtų girdėjęs Šutų pavardės.

Kai pokariniai lietuviai pradėjo kurtis Australijoje, grafiame N.S.W. valstijos Lithgow mieste, suskambėjo iškilus krepšininko Vytauto Šuto vardas. Vėliau jis vis dažniau buvo girdimas Sydnejuje ir visoje N.S.W. valstijoje. Šis iškilusis krepšininkas, karjerą pradėjęs Šiauliuose vėliau sėkmingai ją tęsęs Pabaltiečių universitete Vokietijoje, aukščiausiai krepšinyje iškilo Sydnejuje. Žaidė Sydnejus, N.S.W., o vėliau ir visos Australijos krepšinio rinktinėje ir net buvo pastarosios kapitonas, žaidžiant N.Zelandijoje.

Vytautas buvo pirmasis lietuvis atstovavęs Australiją. Jis žaidė ir už "Kovą" ir atstovavo Australijos lietuvių; buvo "Kovo" pirmininkas ir I-sios ALFAS valdybos narys, labai aktyviai dalyvavęs mūsų sportiniame gyvenime. Gaila, kad ankstyva mirtis išskyrė jį iš mūsų tarpo.

Daugelį metų Šutų pavardę garsina kita šios giminės šaka Geelonge. Įžymiausias iš jų yra Stasys Šutas. Jo sportinė karjera labai iškilė tiek Geelonge, tiek visoje Viktorijoje. Lietuviams sportininkams jis yra žinomas kaip vienas iš geriausių krepšinio trenerių. Jo vedama Geelongo "Vyčio" komanda eilę metų buvo nenugalima. Du kartus, būdamas vyrų krepšio treneris, reprezentuojant Australijos lietuvių Toronto ir Čikagos Pasaulio Lietuvių Sporto šventėse, jis su savo krepšininkais atsiekė labai gražių laimėjimų ir iškėlė Australijos lietuvių sportininkų vardą.

Šiandien jis jau eilę metų yra Geelongo "Vyčio" klubo pirmininkas, sujungęs jaunimą ir "Vytį" padaręs Geelongo lietuvių pažibą.

Kalbant apie Stasio sportinius gabumus, malonu jį pristatyti ir kaip iškilų Australijos lietuvių biznierių, sportininką-miljonierių. Lankantis Geelonge, įdomu buvo pamatyti du didžiulius pastatus, kuriuose dviem pamainom dirba apie 100 žmonių, tarpe jų nemažai ir lietuvių. Stasio firma gamina dalykus, surištus su aliuminiu, pagrindę įvairiausius langus. Jos firmos dirbiniai puoš naujuosius Parlamento rūmus sostinėje, jie perkami ne tik Viktorijoje, bet ir kone visoje Australijoje ir net Saudi Arabijoje. Jo fabrike iš Vokietijos atvežtos mašinos magnetinio lauko traukos būdu, aliuminiui suteikia norimą spalvą, kuri neblunka ir nesikeičia. Išmokti dirbti su tomis mašinomis vienas tarnautojas buvo siųstas į Vokietiją ir, dabar yra retas specialistas Australijoje.

Visa Stasio Šuto šeima aktyviai

Nuotraukoje: "Vilko" jaunutės, iš kairės (sėdi): Elena Kemežytė, Aldona Martišiūtė, Kristina Katauskaitė, (stovi): Daina Mauragytė, Lea Gocentaitė, treneris Kazys Kemežys, Rasa Daukutė, Belinda Howe, Alina Katauskaitė.

"VILKO" MERGAIČIŲ FINALUOSE

Canberros Sporto Klubas "Vilkas" iki 16 metų mergaičių krepšinio komanda žaisdama Pietų Canberros žiemos turnyre pradėjo sezoną gana silpnai, bet laikui bėgant vis stiprėjo ir turnyrui baigiantis, taškais pateko į trečią vietą ir pusfinalius. Lapkričio 22 d. pusfinalius laimėjo ir išsikovojo teisę žaisti finaluose prieš "Padua Whammers", visą sezoną taškais pirmavusią komandą. Lapkričio 29 d. stebint daugeliui žiūrovų, ir... "Vilko" palydovui German Shepherd šuniui,

reiškiasi lietuviškame, ypač sportiniame gyvenime. Žmona Trish, olandų kilmės, yra nuolatinė pagelbininkė visuose sportiniuose reikaluose; kelionėje į Čikagos sporto šventę, ji buvo grupės krepšininkių vadovė. Dukra Evette žaidžia krepšinį, šoka tautinius šokius ir mėgsta vandens sportą. Šiuo metu Šutų šeima stato namą, kokio aš dar Australijoje nesu matęs. Jis randasi jų 100 akrų žemės sklype, visai netoli miesto centro, beveik kilometras išeina į jūrą. Apie 100 metrų nuo vandens namo statyba kainuoja apie \$300,000. Statoma ir žvejų laivų prieplauka. Namo viduje bus apšildomas plaukimo baseinas, suomiška pirtis, dvejose kunkuliuojančio vandens maudyklės "spa", biljardo ir žaidimų kambarys, keturi miegamieji su atskiromis voniomis ir kt. Šiuo metu šis didžiulis sklypas yra apsėtas kviečiais, tačiau vėliau bus įrengta teniso aikštė ir nedidelis golfo laukas, o gal, jaunystę prisimenant ir krepšio lenta su lanku. Namas turėtų būti baigtas prieš Kalėdas.

- Kita kartą, Antanai, kai būsi Geelonge, tai jau maudysimės pas mus ar tai jūroje, ar tai baseine, - išvažiuojant pasakė Stasys ir jo maloni žmona Trish'a.

Smagu, kad iš mūsų, lietuvių, ir dar sportininkų, yra taip gerai iškilusių žmonių, kurie, tačiau, savųjų tarpe save neiškelia, kartu su kitais Geelongo sportininkais prieš balių salę šluoja ir plauna, o balių pasibaigus, indus nuimėdama, kėdes išvežioja, rūpinasi lietuviškais reikalais ir jiems dolerio negaili.

Sveikinant Stasį ir jo puikią šeimą, norisi tik palinkėti ir toliau geros sėkmės tiek biznyje, tiek ir privačiame bei sportiniame lietuviškame gyvenime.

Antanas Laukaitis

kurį dėl sėkmės atvedė Neris Pilka, "Vilko" mergaitės rungtynes pradėjo gerai ir pirmavo 4:0. Bet "Padua Whammers" jas pasivijo ir pralenkė 6:9 baigiantis pirmam, įtemptam puslaikiui. Antrame puslaikyje "Vilko" kieta gynyba susilpnėjo ir "Padua Whammers" laimėjo 14:25. "Vilkui" taškus pelnė: K. Katauskaitė - 5, A. Martišiūtė - 4, E. Kemežytė - 3, L. Gocentaitė - 2.

PASAULYJE

Naują pasaulio rekordą Curiche pasiekė amerikietė M. Decker. Ji vienos mylios nuotolį nubėgo per 4:16,71, pagerindama buvusios rekordininkės rumunės M. Pulka rekordą, kuri atbėgo antroji.

Prieš kiek laiko Melbourne vykusiam stalo teniso tarptautiniame turnyre švedai nugalėjo pasaulio čempionus kiniečius 3:2. Asmeniniai turnyrą laimėjo švedas E. Lind, nugalėjęs kinietį čempioną Vang Hujan.

Įdomios plaukimo varžybos vyko Bulgarijoje. Reikėjo perplaukti plačiąją Dunojaus upę. Dalyvavo virš 300 plaukikų, pradedant moksleiviais ir baigiant pensininkais. Plaukti galima buvo kaip nori ir koku stiliumi nori. Laimėjo veteranai, specialaus ženklelio už upės įvaikimą savininkai.

Nors dar tik 28 metų amžiaus, tačiau didysis pasaulio džiudo čempionas J. Jamasita spaudai pareiškė, kad jis su šiuo Japonijos populiariausiu sportu atsisveikina. Nuo 1977 metų jis nepralaimėjo nė vienu rungtynių, iš viso iškovodamas 203 pergalės. Turėdamas 127 kg svorio jis yra sunkiasvoris, laimėjęs tris kartus pasaulio čempiono vardą absoliučiam svorėje, įveikęs žymiai sunkesnių svorių imtyninkus. Korespondentų pakiaustas, kodėl, dar toks jaunas būdamas, jis jau išeina į atsargą, jis atsakė, jog pradėjo just, kad technika, kurią jis naudojo, pradėjo šlubuoti ir blogėti, todėl ir išėjo iš aktyvaus sporto, nors dabar jis bus imtynių mokyklų treneris.

Prancūzijos Dinaro mieste vyko Europos jojimo - konkūrų varžybos, kurias laimėjo Anglijos komanda. Sidabro medalis teko šveicarams. Individualines pirmenybes trečią kartą iš eilės laimėjo Vokietijos sportininkas P. Schokeimol.

NARIŲ SUSIRINKIMAS

Lietuvių B-nės Spaudos Sąjungos narių metinis susirinkimas įvyks Sydney Lietuvių Klube, 16 East Terrace, Bankstown, gruodžio 15 d., sekmadienį, 2 val.

Susirinkimo darbotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas
2. Mirusių narių pagerbimas
3. Praeito metinio susirinkimo protokolo patvirtinimas
4. Mandatų komisijos pranešimas
5. S-gos pirmininko pranešimas
6. S-gos išdininko pranešimas
7. Diskusijos dėl pranešimų ir apyskaitos tvirtinimas
8. Rinkimai į Spaudos Sąjungos Komitetą
9. Klausimai ir sumanymai

Dabartinį L.B.S.S. komitetą sudaro: pirmininkas dr. B. Vingilis, vicepirmininkas V. Patašius, sekretorius V. Augustinavičius, išdininkas A. Milašas, "Mūsų Pastogės" išdininkas V. Jaras ir nariai A. Adomėnas ir Br. Žalys.

Pagal Sąjungos įstatus keturi dabartinio Komiteto nariai, A. Adomėnas, A. Milašas, V. Jaras ir Br. Žalys, turi atsistatydinti per šį metinį susirinkimą, bet jie gali būti vėl renkami į naująjį Komitetą.

Pagal L.B. Spaudos Sąjungos įstatų paragrafą 34b šie S-gos nariai kandidatuoja į Spaudos S-gos Komitetą:

A. Adomėnas - siūlo B. Vingilis, V. Patašius
M. Gailiūnas - siūlo A. Giniūnas, B. Stašionis

V. Jaras - siūlo B. Vingilis, V. Patašius

G. Kazokienė - siūlo A. Jablonskienė, R. Cavalouski

A. Milašas - siūlo B. Vingilis, V. Patašius

B. Stašionis - siūlo A. Giniūnas, P. Grosas

M. Zakaras - siūlo A. Giniūnas, P. Grosas

B. Žalys - siūlo B. Vingilis, V. Patašius.

Lietuvių B-nės Spaudos S-gos įstatų paragrafas 24 leidžia nariams tiesioginį balsavimą atlikti per jų paskirtą įgaliotinį (proxy). Nariai, negalį asmeniškai narių susirinkime dalyvauti, gali tokiu įgaliotiniu paskirti bet kurį LBSS-gos narį.

Svarbu: ĮGALIOTINIUS SKIRIANTIEJI RAŠTAI TURI PASIEKTI SPAUDOS SAJUNGOS KOMITETO RAŠTINĘ NE VĖLIAU KAIP 24 VALANDOS PRIEŠ SUSIRINKIMO PRADŽIĄ, t.y., ne vėliau, kaip 2 val. p.p. šeštadienį, gruodžio 14 d.

Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjungos Komitetas

"BALTIC NEWS"

Nuoširdžiai aciū visiems pašventusiems daug valandų darbo "BALTIC NEWS" paskleidimui.

p. A. Jablonskienei už surinkimą adresų kompiuteriu.

Prof. A. Kabailai už pagaminimą adresų lipinėlių.

Lėtai ir Antanui Kramiliams už padėjimą parašyti supažindinimo laiškus naujiems skaitytojams.

Aciū už finansinę auką: J.V. Ramanauskui \$ 20, Antanui Laukaičiui \$ 10, Alfai Savickienei \$ 5. Visiems nuoširdus aciū.

"Baltic News" administracija

~~~~~  
Daug sužinosi  
~ skaitydamas  
Mūsų Pastogę  
~~~~~

PADĖKA

Staigiai ir netikėtai aplankė mus Mirties Angelas ir išsivedė į Anapilį Aldoną BARONAITĖ-RIAUBIENĖ, mūsų motiną, anytą, žmoną ir seserį. Mūsų nuoširdi padėka, dalyvavusiems laidotuviuose ir už pareikštą mums užuojautą ir atsiųstas gėles. Dėkojame iškeliavusios krikštiniui Rev. Algis Greb, atlikusiam laidojimo apeigas, jai iškeliaujant iš šios ašarų pakalnės. Nuoširdi padėka priklauso dalyvavusiems kartu su mumis laidotuviuose: Audrey & Ross Creepers, Izoldai Davis, Rev. Algis

Greb su šeima, Tamarai ir Matui Janus, Bronei Lapšienei, Lidijai ir Romui Pociams, Genovaitei ir Broniui Straukams, Jadvygai ir Antanui Šereliams, Elenai Varnienei, ją lankusiai, guodžiusiai, dažnai išveždama pas save, tuo suteikdama jai ramybę ir daug džiaugsmo.

Reiškiame nuoširdžią padėką: Danutė JURELIENĖ su šeima Lietuvoje, Aras RIAUBA, Rimas ir Rūta RIAUBA, Juozas RIAUBA ir Marija BARONAITĖ-GREBKIŪNIENĖ.

LIETUVIŲ LAIDOJIMO BIURAS

Funerals of Distinction

17 RAILWAY PDE., FAIRFIELD, N.S.W.

Tel. 724 5408. Veikia 24 valandas per parą

SYDNEJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWN (TEL. 708-1414)

Gruodžio 15 d., sekmadienį, 2.30 val. paskutinis šiais metais

T U R G U S

Daug vertingų premijų. Gera nuotaika. Savo atsilankymu paremkite klubą

Gruodžio 22 d., sekmadienį, 2 val.

KALĖDŲ EGLUTĖ

klubo narių vaikams

Lietuvių klubas rengia Sydnejaus lietuviams BENDRAS KŪCIAS,

kurios įvyks gruodžio 24 d., 7 v.v. Vietos numeruotos. Kas nori dalyvauti, prašome paskubėti atsiimti bilietus - ne vėliau kaip iki gruodžio 18 d. Suaugusiems \$ 10, vaikams iki 12 m. \$ 6.

Gruodžio 31 d., antradienį 8 v.v. rengiamas

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS - BALIUS

Baliuje dalyvaus ir Sporto Šventės dalyviai, prašome kaip galima greičiau užsisakyti ir atsiimti bilietus.

Įėjimas be vakarienės \$10

Vakarienė \$10

SYDNEJAUS KRONIKA

TAUTOS FONDE

Lapkričio 10 d. maldomis ir giesmėmis buvo prisimintas nuoširdus Tautos fondo rėmėjas a.a. Vincas Ruša. Gedulingas mišias už a.a. Vincą Rušą atlaikė prel. P. Butkus, dalyvaujant velionies sūnui, dukroms su šeimomis ir našlei Veronikai. Su didele pagarba prisimename a.a. Vincą už jo draugiškumą ir didelius darbus mūsų bendruomenei.

LIGONIAI

Atšventusi 96-tąjį gimtadienį Elena Zenkevičienė, paslydusi susilaužė klubo kaulą. Padaryta sunki operacija ir jai įdėtas mechaninis klubo sąnarys. Elena šiuo metu sveiksta St. George Dist. ligoninėje Kogarah. Linkime Elenai greitai pasveikti ir sulaukti šimtinės.

Prašau atsiliepti

Ponią Rūtą ŠAMATAUSKIENĘ. Aš turiu gintaro dovanėlę nuo Salomėjos. Vytas Jasulaitis 23 Amay Crescent, Ferntree Gully, 3156, Melbourne, Australia. Tel. (03) 7582313.

Mandagus priiminimas

BRANGŲ SKAITYTOJAI

Nenorėdami apvilti Jūsų giminių, draugų ir pažįstamų, maloniai primename, kad Kalėdinius sveikinimus priimame iki gruodžio 13 d.

Skubius skelbimus ir pranešimus taip pat prašome siųsti iki gruodžio 13 d. Paskutinis šių metų "M.P." numeris išeis gruodžio 23 d. data.

Pirmas ateinančių metų "M.P." numeris išeis 1986.1.20 data. Medžiagą į šį numerį malonėkite atsiųsti ne vėliau kaip sausio 15 d.

Sveikinimo kaina tik \$ 10. Aciū "M.P." administracija

Aukos "M.P."

L.V.S. "Ramovė" Melbourne Valdyba \$ 50
Tautos fondo atstovybė Australijoje Sydney \$ 25
S. Venskų NSW \$ 25
J. Alkevičius NSW \$ 15
J. Metrikas Vic. \$ 15
Visiems nuoširdus aciū!

Nauji "M.P." prenumeratoriai

E. Stasytė, N.S.W.
V. Jacevičius N.S.W.

MŪSŲ PASTOGĖ

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY
Published by the Lithuanian Community Publishing Society Ltd.

Cekius ir pašto perlaidas prašome rašyti: Lithuanian Community Publ.Soc.Ltd. vardu
P.O. Box 550
Bankstown, N.S.W., 2200

Redaktorė R. Juzėnaitė
P.O. Box 550, Bankstown 2200
Tel. (02) 70-3233

Administracijos adresas:
P.O. Box 550, Bankstown, 2200
Administracijos tel. 709 4846
Prenumerata:
Australijoje metams \$ 25
Užsienyje papr. paštu \$ 30
Oro paštu į N. Zeilandiją \$ 40
Oro paštu kitur \$ 55

Redakcija rašinius taisyti ir skelbia savo nuožiūra. Nenaudoti rankraščių negražinami ir nesaugomi. Norintieji nepanaudotus rankraščius atgauti, siųsdami turi pridėti sau užadresuotą voką su pašto ženklu. Už skelbimų turinį redakcija neat-sako.